

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/polskie-podziemie-niepodleglos/lownik-i-biogramy-post/155987,Malessa-Emilia-Marcelina-Marcysia-19091949.html>

03.05.2024, 11:30

Malessa Emilia Marcelina „Marcysia” (1909-1949)

Kpt. AK Emilia Marcelina Malessa z d. Izdebska „Marcysia” (1909-1949), ur. 26 II 1909 r., Rostów n. Donem, Rosja. Jej ojciec był urzędnikiem carskim i sędzią powiatowym w II RP, a matka pianistką. Rodzina wróciła do Polski w 1924 r. Po ukończeniu Szkoły Handlowej Polskiej Macierzy Szkolnej w Łucku Emilia pracowała jako maszynistka, m.in. w Urzędzie Wojewódzkim w Łucku, w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie, a następnie w Gdyni. W wojnie 1939 r. walczyła jako ochotniczka w szeregach 19. DP. W konspirację zaangażowała się już w październiku 1939 r., zorganizowała komórkę łączności zagranicznej w Oddziale V Sztabu KG SZP, ZWZ i AK i kierowała nią. Walczyła w powstaniu warszawskim, a po jego upadku uciekła z transportu wiozącego jeńców do Niemiec. Od połowy stycznia 1945 r. kierowała łącznością zagraniczną w ramach organizacji „NIE”, od maja w DSZ, a od września w Zrzeszeniu WiN. Odpowiadała m.in. za organizowanie szlaków kurierskich na Zachód. W październiku 1945 r. zrezygnowała z dalszej pracy podziemnej, uważając ją za bezcelową. UB aresztował ją 31 X 1945 r., gdy przekazywała następcy swoje konspiracyjne obowiązki. Ujawniła kontakty konspiracyjne, wierząc zapewnieniom oficerów MBP, że działacze WiN nie będą represjonowani. Spowodowało to aresztowanie niemal w całości I Zarządu Głównego WiN. Była sądzona razem z działaczami I Zarządu. 3 II 1947 r. WSR w Warszawie skazał ją na dwa lata więzienia. Została ułaskawiona decyzją Bolesława Bieruta i wypuszczona z więzienia. Po uwolnieniu podjęła bezskuteczne starania mające na celu wypuszczenie wszystkich aresztowanych na podstawie podanych przez nią w śledztwie informacji. Odrzucona i upokarzana przez swoje dawne środowisko konspiracyjne, 5 VI 1949 r. popełnia samobójstwo. Odznaczona Krzyżem Virtuti Militari V kl. i Krzyżem Walecznych.

Opcje strony